

Jezus antwoordde: 'De eerste en belangrijkste regel is deze: De Heer is je God. Je moet van hem houden met je hele hart, met je hele ziel, en met je hele verstand.'

MATTEÛS 22:39

debijbel.nl/bijbelbasics

Neem het ter harte

Jezus laat in het verhaal van vandaag zien waar het ten diepste om gaat bij de regels van God: God liefhebben met alles wat je in je hebt en je naaste als jezelf.

Gebed:

Goede God,
We zijn hier bij elkaar gekomen.
We horen vandaag belangrijke woorden van Jezus.
U wilt dat wij van andere mensen houden.
Maar U wilt ook dat we van onszelf houden,
net zo veel als we van anderen houden.
En het allerbelangrijkste is dat we van U houden.
Help ons om goed te luisteren naar deze regels over liefde.
Amen.

'De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.'

Numeri 6:24-25

Verhaal 4-12 jaar:

De belangrijkste regel

'Ik maak me een beetje zorgen,' zegt Levi's vader tijdens het eten.

'Waarom dan, papa?' vraagt Levi. Hij stopt een druif in zijn mond.

'Ik was net op de markt,' zegt zijn vader. 'Ik zag dat Jezus er was, en ik vind het altijd fijn om naar Hem te luisteren.'

'Ik ook!' roept Levi. Hij heeft Jezus al een paar keer gezien. Vorige week nog. Toen reed Jezus op een ezel, en Hij leek wel een koning. Alle vaders en moeders en kinderen klaptten en zongen voor Hem. Levi's vader was in een palmboom geklommen om er takken uit te plukken. En Levi had de takken op straat gelegd, zodat de ezel daar overheen kon lopen. 'Maar waarom maak je je zorgen?' vraagt Levi's moeder.

Levi's vader neemt een slok water. 'Ik weet het niet,' zegt hij. 'Maar het was zo raar. Er stonden allemaal mensen van de synagoge met Jezus te praten. Van die belangrijke mensen die veel over de boeken van Mozes weten. Wetsleraren. En die stelden Hem allemaal vragen.'

'Maar dat is toch goed, papa?' zegt Levi. 'Dat ze dingen aan Jezus vragen. Dan kan Jezus ze vertellen over God.'

Levi's vader schudt zijn hoofd. 'Ik weet het niet, Levi. Ik heb het gevoel dat er iets niet klopt. Ik heb het gevoel dat Jezus in gevaar is.'

Levi snapt er niks van. Jezus maakt zieke mensen beter. Hij geeft mensen die honger hebben te eten. Hij vertelt de mensen over Gods nieuwe wereld. Hij leest voor uit de heilige boeken van Mozes. Jezus doet alleen maar goede dingen. Dan kan Hij toch niet in gevaar zijn?

Als ze gegeten hebben, glipt Levi snel het huis uit, naar buiten. Hij rent door de kleine warme straatjes van Jeruzalem, naar de markt. Er staat een grote groep mensen op het plein. Is Jezus er ook bij? Levi kan Hem niet zien. Het is best onhandig om nog klein te zijn. Maar Levi is slim. Hij wringt zich zo tussen de mensen door.

En kijk! Daar is Jezus. Hij staat te praten met de mannen van de synagoge, die zo veel over de boeken van Mozes weten. De mannen kijken nogal streng. Het lijkt wel of ze boos zijn.

'Jezus,' roept Levi zachtjes. Hij steekt zijn hand op.

'Hallo.' Jezus knipoogt even naar Levi. Net alsof Hij wil zeggen: Ik ken jou wel.

'Meester Jezus,' zegt een wetsleraar. 'Ik heb een vraag voor U. Wat is volgens U de belangrijkste regel in de wet?'

Een paar andere wetsleraren grinniken. 'Dat is een strikvraag,' fluistert een man die naast Levi staat. 'Ze hopen dat Jezus iets verkeerd zegt.'

'Waarom dan?' zegt Levi verbaasd. 'Ze willen van Jezus af,' zegt de man zacht. 'Als Hij iets zegt dat niet klopt met de heilige boeken, dan hebben ze Hem. Dan kunnen ze Hem doden.'

Levi slikt. Zijn hart begint te bonzen. Het is waar, wat zijn vader zei. Jezus is in gevaar. 'Weet Jezus dat wel?' fluistert hij. 'Weet Jezus dat ze Hem willen doden?' De man knikt. 'Dat weet Hij.' Oei. Als Jezus nu maar het goede antwoord weet.

Jezus glimlacht. 'De eerste en belangrijkste regel,' zegt hij, 'dat is: De Heer is je God. Houd van Hem met je hele hart.'

Levi zucht van opluchting. Ja! Dat is het goede antwoord. Dat weet Levi al vanaf dat hij nog maar een paar jaar oud was. Van God houden. Dat is de allerbelangrijkste regel van de hele wereld.

'En dan is er nog een tweede regel,' gaat Jezus verder. 'En die is net zo belangrijk als de eerste.'

Het wordt heel stil. Levi houdt zijn adem in. Als Jezus nu maar niet iets verkeers zegt ...

'De tweede regel is:,' zegt Jezus, 'Houd net zo veel van de mensen om je heen als van jezelf.'

Het wordt stil. De mensen lachen niet meer. De wetsleraar kijkt een beetje ongemakkelijk. Alsof hij hier niet op gerekend heeft.

Levi kijkt naar de meneer die naast hem staat. Die steekt zijn duim op. 'Eén-nul voor Jezus,' fluistert hij. 'Houd net zoveel van andere mensen als van jezelf. Als iedereen dat nou ook eens zou dóen ...'

Om over te praten

4-8 jaar

Jezus zegt dat je evenveel moet houden van de mensen om je heen als van jezelf.

- Zeg eerst eens iets leuks over jezelf. Zeg dan iets leuks tegen een ander. Kun je ook iets leuks bedenken om tegen God te zeggen?
- Wie zijn de mensen van wie je moet houden? Kun je een voorbeeld noemen?
- Hoe laat je merken dat je van de mensen om je heen houdt? Verzin zo veel mogelijk verschillende manieren!

8-12 jaar

- Welke twee regels vindt Jezus het belangrijkste?
- Waarom zou Jezus die het belangrijkste vinden?
- Welke van de twee regels vind jij makkelijker, houden van God of houden van de mensen om je heen en van jezelf?
- Kun je een voorbeeld bedenken hoe je dat doet, of hoe je dat zou kunnen doen?
- Kun je een voorbeeld geven van hoe Jezus zich aan de eerste regel hield, en aan de tweede?

De belangrijkste regel in de wet

13. OM TE DOEN

4-8 jaar

De regels bij elkaar

Jezus laat zien waar het ten diepste om gaat bij de regels van God: God liefhebben en je naaste als jezelf. Die twee horen bij elkaar. De kinderen laten de beide regels ook bij elkaar horen.

Wat heb je nodig?

Per kind:

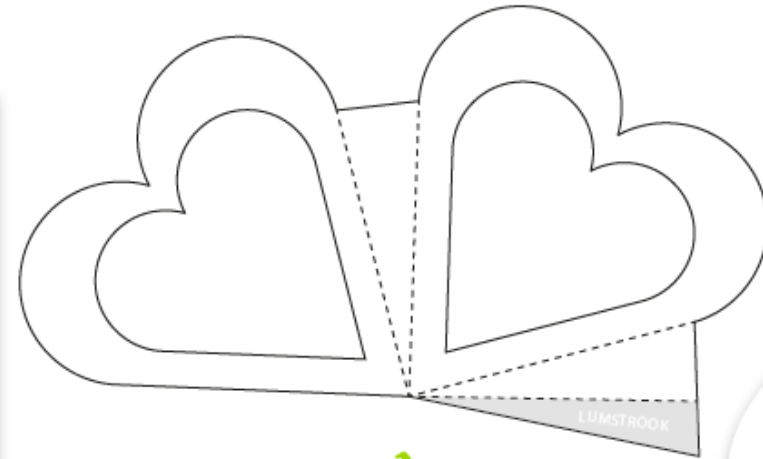
- het werkblad op (rood) dik papier of karton uitgeprint
- een splitpen

En verder:

- viltstiften of kleurpotloden
- versierspulletjes zoals veertjes, knopen, diamantjes, stickers
- scharen of prikpenen en priklappen
- lijm

Aan de slag:

- De kinderen prikken of knippen de harten uit.
- Ze versieren de harten met de materialen.
- Ze laten met de punt van een schaar een gaatje maken in de harten op de aangegeven rondjes.
- De kinderen bevestigen de splitpen. De harten kun je naast elkaar laten staan, maar ook over elkaar heen schuiven.

Tip
Veel jonge kinderen? Knip de harten en hengsels vooraf uit.

Tips

- Knip voor de kleuters de harten alvast uit.
- Veel jonge kinderen? Maak alvast een opening op de plekken waar de splitpen komt en bevestig de splitpen zelf.

4-8 jaar

Harten vol liefde

Van de mensen om je heen moet je evenveel houden als van jezelf. Maak met elkaar hartjes vol liefde. En deel de liefde uit.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad

En verder:

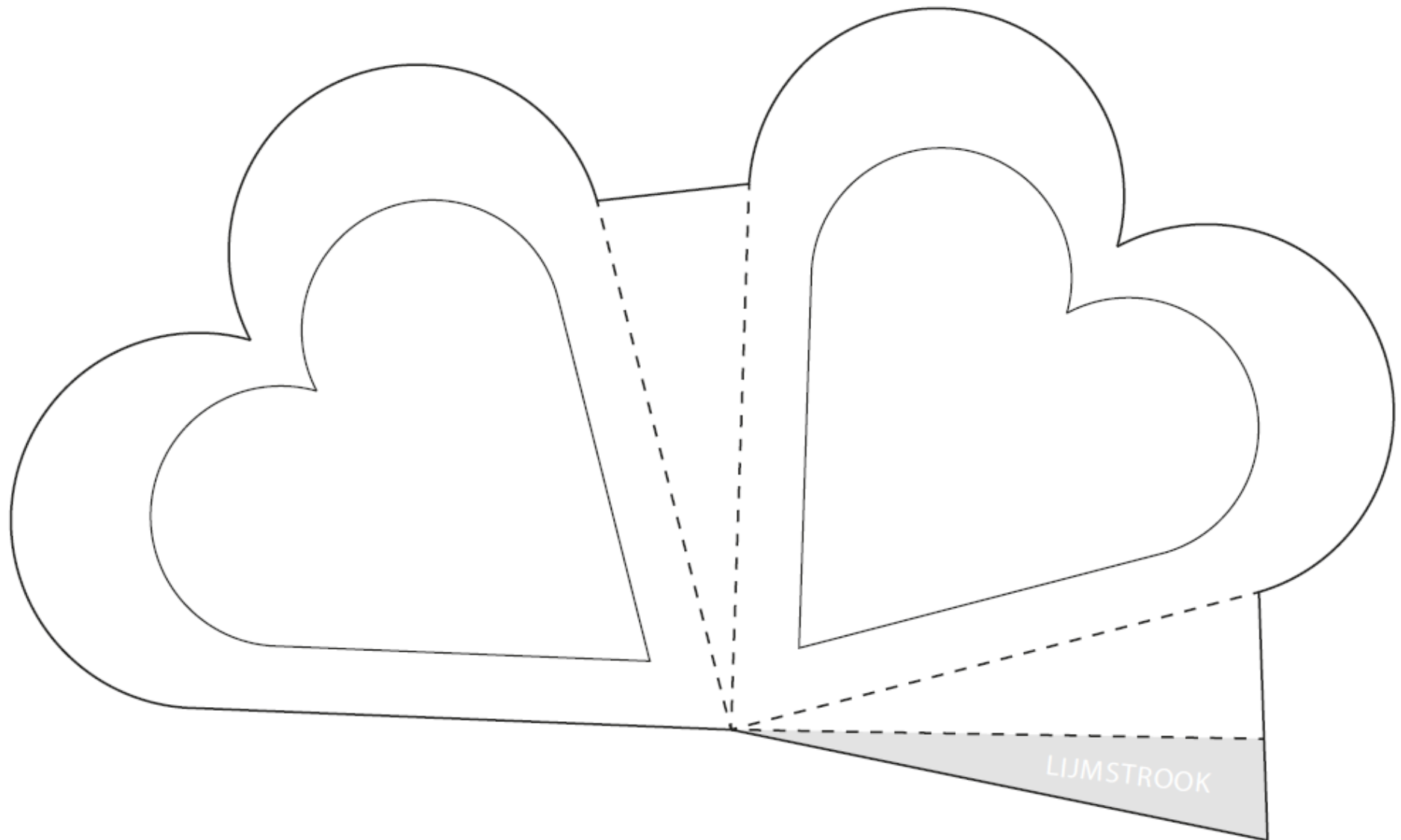
- lijm
- viltstiften en kleurpotloden
- scharen of prikpenen en priklappen
- hartjessnoepjes

Aan de slag:

- De kinderen knippen of prikken het hart en het hengsel uit.
- Ze versieren het hart en het hengsel met kleurpotloden of viltstiften.
- De kinderen vouwen het hart op de vouwlijnen en plakken het vast, zodat er een soort tasje ontstaat.
- De kinderen plakken het hengsel aan het tasje.
- De kinderen vullen hun tasje met snoephartjes: het hart vol liefde is klaar.

Werkblad (4-8 jaar) - Harten vol liefde
De belangrijkste regel in de wet

De belangrijkste regel in de wet

4-8 jaar

Houd de liefde hoog

Houd van de mensen om je heen!
Probeer samen de liefde hoog te houden.

Wat heb je nodig:

- één of meerdere hartjesballonnen

Aan de slag:

- De kinderen staan in een kring.
- De ballon wordt in het midden van de kring in de lucht gegooid.
- De kinderen rennen om de beurt naar het midden van de kring om de hartjesballon in de lucht te houden.
- Lukt het om samen de liefde hoog te houden?

Varianten:

- Ieder kind dat de ballon omhoog heeft getikt, noemt een volgend kind dat dan naar het midden rent.
- De kinderen spelen dit spel in tweetallen.
- Kunnen de kinderen met de ballon het plafond raken?

8-12 jaar

Liefde is ...

In deze puzzel ontdekken de kinderen van wie je leert wat liefde is.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad
- een pen of een potlood

Aan de slag:

- De kinderen maken de puzzel op het werkblad: ze beginnen bij de hoofdletter J aan de linkerkant van de boekrol en lossen de doolhofpuzzel op.
- Als de kinderen de doolhofpuzzel hebben opgelost, lezen ze een tekst over liefde uit 1 Johannes 3:16.

Werkblad (8-12 jaar) - Liefde is... De belangrijkste regel in de wet

LIEFDE IS...
Los de puzzel op en ontdek van wie je leert wat liefde is. Begin bij de hoofdletter J aan de linkerkant van de boekrol en los de doolhofpuzzel op. Je leest dan een tekst over liefde uit 1 Johannes 3:16.

OPLOSSING:

Antwoord: Jezus Christus heeft ons geleerd wat liefde is. (1 Johannes 3:16)

De belangrijkste regel in de wet

8-12 Jaar

Hartenjagen

Jezus zegt dat de belangrijkste regels over liefde gaan.

De kinderen spelen een hartenspel.

Wat heb je nodig?

Voor het parcours:

- een vel papier met: Start
- negen harten op wit papier
- één hart op rood papier
- een viltstift

Voor de spellen:

- het werkblad met de opdrachten
- vellen papier
- pennen
- viltstiften
- twee bijbels
- per drie kinderen een hartjesballon
- een springtouw
- paperclips

De opdrachten zijn:

- Vul de ballon zo snel mogelijk en leg er een knoopje in.
- Maak vijf woorden uit het woord 'liefde'. Schrijf de woorden op.
- Spring op van liefde: één van jullie gaat twintig keer touwtjespringen.

- Zoek de volgende tekst op: Johannes 13:34. Lees de tekst voor aan de leiding.
- Schrijf vijf woorden op die beginnen met 'hart' of 'harten'.
- Vouw van een paperclip een hartje.
- Maak de volgende zin af: Gods liefde voor de mensen was zo groot, dat hij ...
- Zoek het op in Johannes 3:16. Lees het daarna voor aan de leiding.
- Bedenk twee kinderliedjes of liederen die je in de kerk zingt over de liefde. Schrijf de titels op. Je kunt de eerste regels ook zingen.
- Teken zo snel mogelijk vijftien hartjes op een vel papier.
- Staat de pion op hart nummer 9? Spring naar het rode hart. Jullie zijn klaar met het spel!

Vooraf:

De spellen

- Print het werkblad uit. Knip de tien opdrachten uit en leg ze op verschillende tafels.
- Leg de attributen bij de verschillende opdrachten.

Het spelbord

- Schrijf op de tien witte harten de getallen 1 tot en met 9.
- Leg in de ruimte het vel papier met Start neer.
- Leg achter dit papier de negen witte harten op een rij in verticale richting.
- Leg ten slotte achter aan de rij het rode hart.

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in groepjes van drie. Eén kind is de levende pion, de andere twee kinderen gaan het spel spelen.
- Alle levende pionnen gaan staan bij Start.
- Als een tweetal een opdracht goed heeft uitgevoerd, mag de pion van dit groepje steeds één hart vooruit. Spreek van tevoren af of de kinderen zelf beslissen of een opdracht goed is uitgevoerd, of dat ze een opdracht aan jou komen laten zien.
- De opdrachten kunnen in willekeurige volgorde worden uitgevoerd.
- Welke pion komt als eerste op het rode hart?

1. Vul de ballon zo snel mogelijk en leg er een knoopje in.

2. Maak vijf woorden uit het woord 'liefde'. Schrijf de woorden op.

3. Spring op van liefde: één van jullie gaat twintig keer touwtjespringen.

4. Zoek de volgende tekst op: Johannes 13:34. Lees de tekst voor aan de leiding.

5. Schrijf vijf woorden op die beginnen met 'hart' of 'harten'.

6. Vouw van een paperclip een hartje.

7. Maak de volgende zin af: Gods liefde voor de mensen was zo groot, dat hij ... Zoek het op in Johannes 3:16. Lees het daarna voor aan de leiding.

8. Bedenk twee kinderliedjes of liederen die je in de kerk zingt over de liefde. Schrijf de titels op. Je kunt de eerste regels ook zingen.

9. Teken zo snel mogelijk vijftien hartjes op een vel papier.

10. Staat de pion op hart nummer 9? Spring naar het rode hart. Jullie zijn klaar met het spel!

Tip
Heb je minder tijd? Kies dan voor minder spellen.

Werkblad (8-12 jaar) - Hartenjagen

De belangrijkste regel in de wet

1. Vul de ballon zo snel mogelijk en leg er een knoopje in.

2. Maak vijf woorden uit het woord 'liefde'. Schrijf de woorden op.

3. Spring op van liefde: één van jullie gaat twintig keer touwtjespringen.

4. Zoek de volgende tekst op: Johannes 13:34. Lees de tekst voor aan de leiding.

5. Schrijf vijf woorden op die beginnen met 'hart' of 'harten'.

6. Vouw van een paperclip een hartje.

7. Maak de volgende zin af: Gods liefde voor de mensen was zo groot, dat hij ...
Zoek het op in Johannes 3:16. Lees het daarna voor aan de leiding.

8. Bedenk twee kinderliedjes of liederen die je in de kerk zingt over de liefde. Schrijf de titels op. Je kunt de eerste regels ook zingen.

9. Teken zo snel mogelijk vijftien hartjes op een vel papier.

10. Staat de pion op hart nummer 9? Spring naar het rode hart. Jullie zijn klaar met het spel!

De belangrijkste regel in de wet

8-12 Jaar

Liefde-proof

Jezus zegt dat dit heel belangrijk is: De Heer is je God. Je moet van Hem houden met je hele hart, met je hele ziel, en met je hele verstand. Je hart, je ziel en je verstand horen bij elkaar. Hoe dat werkt ontdekken de kinderen in het volgende proefje.

Wat heb je nodig?

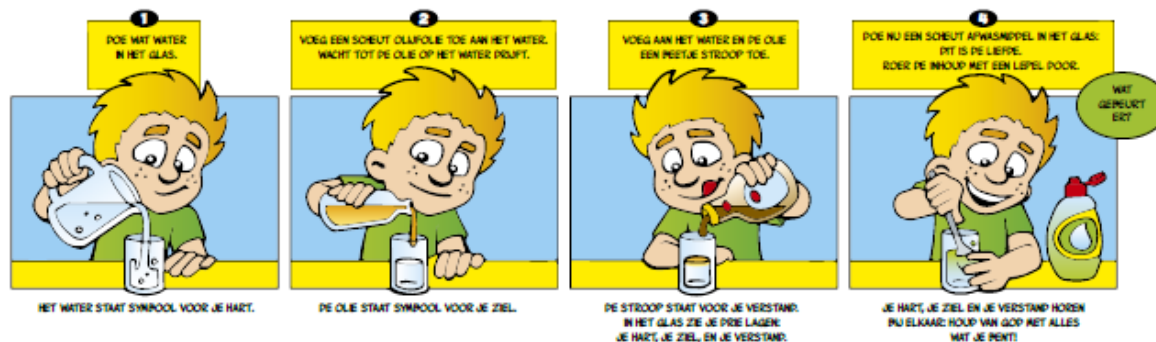
- een glas
- water
- olijfolie
- stroop
- afwasmiddel
- een lepel

Aan de slag:

- Doe wat water in het glas.
Het water staat symbool voor je hart.
- Voeg een scheut olijfolie toe aan het water.
Wacht tot de olie op het water drijft.
De olie staat symbool voor je ziel.
- Voeg aan het water en de olie een beetje stroop toe.
De stroop staat voor je verstand.
In het glas zie je drie lagen: je hart, je ziel, en je verstand.
- Doe nu een scheut afwasmiddel in het glas: dit is de liefde. Roer de inhoud met een lepel door.
- Wat gebeurt er?
Je hart, je ziel en je verstand horen bij elkaar: houd van God met alles wat je bent!

WAT HEB JE NODIG?
• EEN GLAS • WATER • OLIJFOLIE
• STROOP • AFWASMIDDEL • EEN LEPEL

De belangrijkste regel in de wet

DE WET EN DE ANDERE HEILIGE BOEKEN

Jezus zegt dat de twee belangrijke regels 'de basis van de wet en van de andere heilige boeken' zijn. Daarmee bedoelt Hij de boeken van de Joodse godsdienst. Christenen zijn die boeken later het 'Oude Testament' gaan noemen. Soms hoor je ook weleens de naam 'Eerste Testament'. Met 'de wet' worden de eerste vijf boeken van de Bijbel bedoeld: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. De andere 'heilige boeken' zijn de boeken van de profeten en bijbelboeken zoals Rechters, 1 en 2 Samuel en 1 en 2 Koningen. Daarom heten deze boeken samen ook wel: 'de Wet en de Profeten'.

Jezus antwoordde: 'De eerste en belangrijkste regel is deze: De Heer is je God. Je moet van hem houden met je hele hart, met je hele ziel, en met je hele verstand.'

Matteüs 22:39

FARIZEEËN

Binnen het Jodendom in de tijd van Jezus waren er groepen die verschillend dachten over het Joodse geloof. De bekendste twee groepen zijn de farizeeën en de sadduceeën. De farizeeën komen het vaakst voor in de verhalen over Jezus. In die verhalen zijn ze vaak met elkaar en met Jezus in discussie. De farizeeën vinden het heel belangrijk om zich te houden aan de regels uit hun heilige boeken (wij noemen dat meestal: het Oude Testament). Ze zijn dus vaak in discussie met Jezus, maar ze lijken ook wel weer op Jezus: ze vertellen net als Jezus verhalen met voorbeelden om dingen uit te leggen.

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN GLAS * WATER * OLIJFOLIE
- * STROOP * AFWASMIDDEL * EEN LEPEL

LIEFDE-PROOF

Jezus zegt dat dit heel belangrijk is: De Heer is je God. Je moet van Hem houden met je hele hart, met je hele ziel, en met je hele verstand. Je hart, ziel en verstand horen bij elkaar. Hoe dat werkt ontdek je in dit proefje!

1

DOE WAT WATER IN HET GLAS.

HET WATER STAAT SYMPOOL VOOR JE HART.

2

VOEG EEN SCHEUT OLIJFOLIE TOE AAN HET WATER. WACHT TOT DE OLIE OP HET WATER DRIJFT.

DE OLIE STAAT SYMPOOL VOOR JE ZIEL.

3

VOEG AAN HET WATER EN DE OLIE EEN PEETJE STROOP TOE.

DE STROOP STAAT VOOR JE VERSTAND. IN HET GLAS ZIE JE DRIE LAGEN: JE HART, JE ZIEL, EN JE VERSTAND.

4

DOE NU EEN SCHEUT AFWASMIDDEL IN HET GLAS: DIT IS DE LIEFDE. ROER DE INHOUD MET EEN LEPEL DOOR.

JE HART, JE ZIEL EN JE VERSTAND HOREN BIJ ELKAAR: HOUD VAN GOD MET ALLES WAT JE BENT!

WAT GEBEURT ER?